

A Jaume Botey i Vallès, In memoriam

En una entrevista concedida al 2017 a l'Associació Cristianisme al segle XXI, Jaume Botey demanava "la reconstrucció del significat de les paraules des de baix, que les paraules siguin una *trobada amb la veritat*". Ho deia assenyalant el "desgast de les grans paraules" que viu el nostre temps: "Quan un governant parla d'esforços per la pau -afegia-, ens podem espantar, pot parlar de tirar bombes; si parla del dret a la informació sospitem que parla de controlar el dret d'expressió; si de democràcia potser parli de restringir els drets civils, i així en tot: llibertat, justícia, Drets Humans, lliure circulació, nacionalisme". La postmodernitat ha convertit moltes paraules que caldria usar amb serietat i solemnitat en un producte de consum individual o en instruments de la manipulació i la lluita polítiques, amb completa indiferència pel seu significat real. Considerava el "divorci" entre les paraules que fem servir i el seu sentit veritable com un dels trets característics del nostre temps.

Parlant del món que voldria veure, Jaume Botey aclaria molt bé que no pretenia substituir les ideologies i els discursos en conflicte per un conjunt de dogmes superiors o una nova ideologia, millor que les anteriors, sinó que proposava partir d'aquelles senzilles veritats assentades en la vida mateixa, "verificades" vitalment: la veritat dels nostres actes i també la veritat profunda del

món i de nosaltres mateixos a què accedim no pas parlant sinó callant i escoltant, deixant de banda els sorolls que ens pertorben i ens arrossegueuen: "Ens cal recuperar -deia- la veritat en les actituds a l'estil de les tradicions dels pobles primitius, la veritat senzilla que parla amb els fets. I sobretot ens cal el silenci de tot allò que atabala, recuperar la capacitat d'escoltar-nos, de fugir del soroll del mòbil que infantilitza, del consum al servei de les multinacionals, del *show-business* dels noticiaris i majoria de programes, de l'última recepta per estalviar, fins i tot de l'anar a corre-cuita d'una punta a l'altra creient que tot el món depèn de nosaltres".

Jaume Botey era ben conscient que vivia en l'època de la postveritat i hi posava l'antídot en una vida autèntica i profunda, manifestació viva dels valors cristians, permanentment confrontada amb els fets i amb els efectes de la praxis humana.

Jaume Botey i Vallès va morir el 15 de febrer de 2018. Els qui hem gaudit de la seva amistat i l'hem anat seguint al llarg dels anys sabem molt bé que les seves reflexions sobre la veritat i l'autenticitat vital no eren “medicina per als altres”, sinó la pura expressió de la seva pròpia existència. Una vida de compromís i servei als més febles, als qui ningú concedeix la paraula: al barri de Can Serra i la ciutat de L'Hospitalet, a Catalunya, Nicaragua, Mèxic, Guatemala, Iraq...

Com a educador i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, com a polític i líder veïnal, teòleg cristià i pensador, Jaume Botey, al costat de la seva companya inseparable, Pilar Massana, va intentar sempre “verificar” en el seus actes les veritats que professava. I les va oferir als altres, amb tot el respecte del món, mitjançant el seu testimoni i els seus ensenyaments, com a possibilitats i camins de vida autèntica. En això era un tenaç seguidor de Jesucrist, alhora “Camí, Veritat i Vida”.

Enmig de la nostàlgia del seu comiat, estem contents de poder dedicar a l'amic Jaume aquest número de *Perifèria* centrat en la postveritat, i d'obrir per a ell un espai en la nostra galeria de *Personatges perifèrics* que us convidem a visitar.

Jordi Corominas i Joan Albert Vicens